

KZD.430.002.2022
Nr ewid. 63/2022/P/22/001/KZD

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie budżetu państwa w 2021 r.
w części 89 – Państwowa Komisja do spraw
wyjaśniania przypadków czynności
skierowanych przeciwko wolności seksualnej
i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

Marcin Stolarczyk

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

Warszawa, dnia 06.06.2022

Najwyższa Izba Kontroli
Ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	OCENA OGÓLNA	5
3.	UWAGI I WNIOSKI	6
4.	WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15	7
4.1.	DOCHODY BUDŻETOWE.....	7
4.2.	WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH.....	7
4.3.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	13
5.	INFORMACJE DODATKOWE	15
6.	ZAŁĄCZNIKI	16
6.1.	KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15.....	16
6.2.	DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15.....	17
6.3.	WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15.....	18
6.4.	ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15.....	20
6.5.	WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI.....	21

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 89 oraz dysponenta III stopnia (urząd obsługujący Państwową Komisję).

Zakres kontroli

Analiza dochodów i realizacja wydatków budżetu państwa oraz poświadczenie sprawozdań.

Jednostka kontrolowana

Urząd Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Dysponentem części 89 budżetu państwa jest Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15. Funkcjonuje ona na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności małoletniego poniżej lat 15¹.

Państwowa Komisja została utworzona w celu wyjaśniania przypadków wykorzystywania seksualnego dzieci poniżej 15. r.ż. oraz sytuacji niezawiadomienia organów ścigania o wystąpieniu tego typu przestępstwa. Podstawowym zadaniem Komisji jest wzmacnianie mechanizmów przeciwdziałania i zwalczania przestępczości na tle seksualnym przeciwko małoletnim, wyjaśnianie przypadków takich czynów, których ściganie sprawców – z uwagi na upływ terminu przedawnienia karalności – jest niemożliwe, a także prowadzenie kompleksowych badań tego zjawiska oraz podejmowanie działań edukacyjno-prewencyjnych.

Wydatki budżetu państwa na 2021 r. w części 89 wyniosły 9071,0 tys. zł, natomiast dochody (nie były planowane) wyniosły 12,8 tys. zł.

Urząd Państwowej Komisji jest dysponentem III stopnia.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Urzędu na 2021 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego².

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza porównawcza wykonania dochodów;
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków;
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia;
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerwy celowej;
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego;
- analiza prawidłowości sporządzenia sprawozdań.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2219, dalej: „ustawa o Państwowej Komisji”.

² Najwyższa Izba Kontroli nie dokonała oceny w tym zakresie, gdyż na 2021 r. nie planowano w Urzędzie realizacji dochodów budżetowych, a działania kontrolne Izby polegały wyłącznie na analizie porównawczej dochodów.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

2. OCENA OGÓLNA

**Najwyższa Izba Kontroli
ocenia negatywnie
wykonanie budżetu
państwa w 2021 r.
w części 89 – Państwowa
Komisja do spraw
wyjaśniania przypadków
czynności skierowanych
przeciwko wolności
seksualnej i obyczajności
wobec małoletniego
poniżej lat 15.**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Podstawą wydania oceny negatywnej było poniesienie przez Urząd Komisji wydatków z naruszeniem prawa w kwocie 2269,5 tys. zł, co stanowiło 25,0% ogółem zrealizowanych wydatków. Niegospodarnością było zatrudnienie w październiku 2021 r. trzech pracowników w Departamencie Postępowań Wyjaśniających, w sytuacji gdy już w kwietniu 2021 r. zawieszono prowadzenie postępowań wyjaśniających do czasu zmiany ustawy o Komisji. Pracownikom tym od 1 października do 31 grudnia 2021 r. wypłacono wynagrodzenia w łącznej kwocie 40,1 tys. zł. Ponadto w Urzędzie nie przestrzegano wewnętrznych procedur dotyczących udzielanych zamówień, co nie gwarantowało ponoszenia wydatków w sposób oszczędny, gospodarny przy zachowaniu zasad efektywnego wykorzystania zasobów, a tym samym stwarzało ryzyko naruszenia postanowień art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴.

Wniosek pokontrolny z kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. dotyczący miernika wykonania budżetu nie został zrealizowany.

W próbie wydatków badanej pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania uzp również stwierdzono nieprawidłowości.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości jest Przewodniczący Komisji, który kieruje jej pracami (art. 13 ust. 1 ustawy o Państwowej Komisji), a także kieruje Urzędem Komisji, stosownie do postanowień § 3 ust. 1 Statutu Urzędu.

Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, która miała charakter formalny i nie wpłynęła na rzetelność oraz terminowość sporządzanych sprawozdań.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 89 przedstawiona została w załączniku 6.1 do niniejszej informacji.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm. Dalej: „ufp”.

3. UWAGI I WNIOSKI

**Przewodniczący
Państwowej Komisji
do spraw wyjaśniania
przypadków czynności
skierowanych przeciwko
wolności seksualnej
i obyczajności wobec
małoletniego poniżej lat 15**

Pomimo podjęcia przez Urząd Komisji szeregu działań, nadal nie zapewniono adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w zakresie sprawozdawczości budżetowej i ksiąg rachunkowych. Przyjęte procedury nie zapewniały w pełni realizacji celu, o którym mowa w art. 68 ust. 1 ufp⁵.

⁵ Art. 68 ust. 1 ufp: „Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy”.

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15

Państwowa Komisja została powołana ustawą z dnia 19 sierpnia 2019 r., która weszła w życie 26 września 2019 r. Złożenie ślubowania przed Sejmem przez siedmiu członków Komisji miało miejsce 24 lipca 2020 r., a 4 września 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 sierpnia 2020 r. w sprawie wykazu stanowisk w Urzędzie Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wymaganych kwalifikacji oraz zasad wynagradzania pracowników tego Urzędu, umożliwiające rozpoczęcie organizacji urzędu. Zatem Komisja nie mogła złożyć stosownych materiałów budżetowych, zgodnie z regulacjami dotyczącymi planowania budżetowego.

W celu rozwiązania kwestii finansowania działalności Komisji, Ministerstwo Finansów zmianą rozporządzenia⁶ wprowadziło od 1 stycznia 2021 r. część budżetową oznaczoną jako: 89 – Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

4.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie z planem finansowym Urzędu nie przewidywano uzyskania dochodów budżetowych w 2021 r.

Na koniec 2021 r. nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty, nie naliczono także kar umownych. Nie planowano dochodów budżetu państwa na 2021 r. w części 89, dział 750 – administracja publiczna, rozdział 75095 – Pozostała działalność. W sprawozdaniu rocznym Rb-27 wykazano realizację dochodów w kwocie 12,8 tys. zł, która wynikała z nadpłat na ubezpieczenie społeczne oraz składki PFRON⁷.

Najwyższa Izba Kontroli odstąpiła od oceny w tym zakresie, gdyż na 2021 r. nie planowano w Urzędzie realizacji dochodów budżetowych, a działania kontrolne Izby polegały wyłącznie na analizie porównawczej dochodów.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik 6.2 do niniejszej informacji.

4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

4.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

Na finansowanie działalności ustawowej Komisji, zostały przyznane środki finansowe w wysokości 9784 tys. zł, z rezerwy celowej nr 56 – rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne w tym nowe zadania⁸. Do wykorzystania pozostało 1872 tys. zł (wydatki niewygasające). Rezerwa celowa została wydatkowana łącznie w wysokości 7912 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa na 2021 r. w części 89, dział 750 – administracja publiczna, rozdział 75095 – Pozostała działalność zostały zaplanowane w wysokości 10 942,0 tys. zł oraz zrealizowane w kwocie 9071,0 tys. zł, co stanowiło 83% planu po zmianach. W strukturze wydatków wydatki bieżące jednostek budżetowych stanowiły 99,8% (9054,0 tys. zł), wydatki majątkowe – 0,2% (20,0 tys. zł).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 23 listopada 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (Dz. U. poz. 2068) ogłoszone 24 listopada 2020 r., które weszło w życie 1 stycznia 2021 r.

⁷ Składki ZUS – 11,6 tys. zł, składka PFRON – 1,2 tys. zł.

⁸ Środki zostały uruchomione 22 stycznia 2021 r. decyzją nr MF/FS10.4143.3.2.2021.MF.91 MFFiPR.

Według stanu na 31 grudnia 2021 r. zobowiązania Komisji wynosiły 391,8 tys. zł i wynikały m.in. z następujących tytułów:

- dodatkowe wynagrodzenie roczne 174,1 tys. zł,
- składki na ubezpieczenia społeczne 31,2 tys. zł,
- składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy 3,8 tys. zł,
- zakup materiałów i wyposażenia 16,6 tys. zł,
- zakup energii 15,7 tys. zł,
- zakup usług pozostałych 147,4 tys. zł.

Zobowiązania wymagalne na koniec 2021 r. nie wystąpiły. Nie stwierdzono przekroczeń limitów wydatków i zapłaty odsetek. W 2021 r. w Urzędzie Komisji nie przyznano nagród oraz nie wystąpiły blokady wydatków.

System rachunkowości w Urzędzie Komisji został określony przez Przewodniczącego Komisji w zarządzeniu nr 3 z dnia 1 października 2020 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Komisji. Przyjęte regulacje opisywały: ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego i zakładowy plan kont. W przyjętych zasadach rachunkowości nie ustalono jednak zasad klasyfikacji zdarzeń gospodarczych, w tym opisu funkcjonowania kont zawartych w planie kont, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązań z kontami księgi głównej, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt. 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹.

Obowiązujące w Urzędzie Komisji Zasady (polityki) rachunkowości, nie zawierały wymaganego w art. 10 ustawy o rachunkowości:

- a) określenia roku obrotowego (określono jedynie wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze);
- b) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych (czy księgi prowadzone są elektronicznie czy papierowo);
- c) opisu systemu przetwarzania danych, tj. przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera;
- d) opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania ani określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Zatrudnienie w Urzędzie Komisji w 2021 r., w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wg Rb-70, wyniosło łącznie 34 osoby (27 osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz siedmiu członków Komisji, tj. osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe) i było o osiem osób wyższe niż w 2020 r.

Wydatki na wynagrodzenia brutto w 2021 r. wyniosły 3820,4 tys. zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń w 2021 r. wyniosło 7,9 tys. zł, czyli o 64,6% więcej niż w 2020 r. (4,8 tys. zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osoby zajmującej kierownicze stanowisko państwowe wyniosło 14,8 tys. zł w 2021 r., tj. o 45,5% więcej niż w 2020 r. (10,2 tys. zł). Wzrost wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska nastąpił na podstawie nowelizacji rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 25 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dokonanej rozporządzeniem z dnia 30 lipca 2021 r. Przyczyną wzrostu wynagrodzeń osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń było przyznanie dodatków motywacyjnych oraz przyznanie dodatków specjalnych z oszczędności powstałych w ostatnim kwartale 2021 r. i przyznanych pracownikom, którzy otrzymali dodatkowe zadania.

Zgodnie z ustanowionym regulaminem organizacyjnym, obowiązującym od 16 listopada 2021 r., ustanowiony został Departament Postępowań Wyjaśniających, którego zadania miały być związane z prowadzeniem postępowań wyjaśniających określonych w rozdziale 4 ustawy o Państwowej Komisji, a dotyczących m.in.: wykonywania czynności związanych z wysłuchaniem, ze skierowaniem wniosku o ukaranie biegłego oraz sprawdzenie świadka, obsługą postępowania odwoławczego, przekazywaniem akt i zawiadomień, obsługą techniczną posiedzeń w postępowaniu wyjaśniającym.

Natomiast 12 kwietnia 2021 r. członkowie Komisji, w drodze uchwały, podjęli decyzję o niewszczynianiu postępowań wyjaśniających do czasu nowelizacji przepisów ustawy o Państwowej Komisji m.in. w zakresie prowadzenia postępowania wyjaśniającego w sprawach, w których nastąpiło przedawnienie karalności i Państwowa Komisja wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze Sprawców

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

Przestępstw na Tle Seksualnym. Tym samym, uchwała Członków Komisji wstrzymała realizację zadań wynikających z ustawy o Państwowej Komisji. Jednak od 1 października do 31 grudnia 2021 r. do pracy w Departamencie Postępowań Wyjaśniających zatrudniono trzech pracowników, co było działaniem niegospodarnym. Od 1 stycznia 2022 r. zatrudniono w tym departamencie kolejne trzy osoby.

Plan postępowań o udzielenie zamówienia na 2021 r., zatwierdzony przez Dyrektora Generalnego 5 maja 2021 r., zawierał jedną pozycję, tj. „Zakup i dostawa sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem komputerowym – wirtualizacja środowiska serwerowego” na kwotę 1200 tys. zł, z przewidywanym terminem wszczęcia postępowania w II kwartale 2021 r. Plan ten nie został zrealizowany. Przyczyną niezrealizowania planu, jak wyjaśnił Dyrektor Generalny, była pilna konieczność uporządkowania spraw związanych z prowadzeniem księgowości i finansów jednostki, brak pracownika będącego specjalistą w udzielaniu zamówień publicznych, a tym samym brak właściwej osoby do aktualizacji opisu przedmiotu zamówienia.

Niezrealizowanie przewidzianego planem zamówienia miało wpływ na realizację planu wydatków jednostki. Część środków z planu wydatków na 2021 r, w tym głównie wydatki z tego zadania, zostały przeniesione na wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. W efekcie plan finansowy jednostki został wykonany w 83%.

Wszystkie zamówienia publiczne udzielone w 2021 r. przez Urząd Komisji zostały udzielone bez stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁰. Miało to miejsce ze względu na wartość przedmiotu zamówienia nieprzekraczającą 130,0 tys. zł, który na podstawie art. 2 ust. 1 pkt przywołanej ustawy jest zwolniony z takiego postępowania. Łączna wartość udzielonych zamówień w 2021 r. wyniosła 935,2 tys. zł.

Szczegółowej analizie poddano cztery zamówienia dotyczące: usługi opracowania koncepcji wizualnej logo znaku, usługi wykonania projektu i składu pierwszego raportu z działalności Komisji, przeprowadzenia kampanii społecznej oraz usługi doradztwa przy przygotowaniu kampanii społecznej. Łączna wartość poddanych analizie zamówień wyniosła 176,8 tys. zł, co stanowiło 19% kwoty wszystkich udzielonych zamówień. Dwa zamówienia: na usługę doradztwa przy przygotowanie kampanii społecznej oraz na usługę wykonania projektu i składu pierwszego raportu z działalności Komisji zostały udzielone niezgodnie z przyjętymi w Urzędzie Komisji zasadami udzielania zamówień, do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym zakresie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkach na łączną kwotę 2350,4 tys. zł, na które składało się 80,9 tys. zł wydatków ocenionych jako niegospodarnych i 2269,5 tys. zł wydatków poniesionych z naruszeniem prawa, co stanowiło 25,91% udziału w wydatkach ogółem części 89. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące wydatków poniesionych z naruszeniem prawa związane były z działaniami niezgodnymi z ustawą o rachunkowości. Niegospodarnością było zatrudnienie w październiku 2021 r. trzech pracowników w Departamencie Postępowań Wyjaśniających, w sytuacji gdy już w kwietniu 2021 r. zawieszono prowadzenie postępowań wyjaśniających do czasu zmiany ustawy o Komisji. Ponadto w Urzędzie nie przestrzegano wewnętrznych procedur dotyczących udzielanych zamówień, co nie gwarantowało ponoszenia wydatków w sposób oszczędny, gospodarny przy zachowaniu zasad efektywnego wykorzystania zasobów, a tym samym stwarzało ryzyko naruszenia postanowień art. 44 ust. 3 ufp.

1. Ustalona przez Przewodniczącego Komisji polityka rachunkowości nie zawierała wymaganych w art. 10 ustawy o rachunkowości: zasad klasyfikacji zdarzeń gospodarczych, w tym opisu funkcjonowania kont zawartych w planie kont, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązań z kontami księgi głównej, określenia roku obrotowego (określono jedynie wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze), sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych (czy księgi prowadzone są elektronicznie czy papierowo), opisu systemu przetwarzania danych, tj. przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a także określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że: „(...) Zasady rachunkowości były stanem, który zastałem z dniem zatrudnienia w Urzędzie (...). Niedługo później zapadła decyzja o zakupie i wdrożeniu zupełnie nowego oprogramowania finansowo-księgowego oraz kadrowo-płacowego, a także modułu do ewidencji majątku. Rozpoczęły się więc intensywne prace wdrożeniowe przy jednoczesnym uzupełnianiu w systemie danych historycznych od 1 października 2020 r. do 15 marca 2021 r. (...). Obecnie

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.

przygotowywana jest aktualizacja Polityki rachunkowości uwzględniająca wskazane elementy. Szacuję, że prace w tym zakresie zostaną zakończone do końca kwietnia br., bowiem Urząd nadal pozostaje w trudnej sytuacji kadrowej w pionie finansowym”.

Ustanowienie polityki rachunkowości z naruszeniem zasad wynikających z ustawy o rachunkowości, było działaniem nielegalnym.

2. Badanie próby dowodów i zapisów księgowych przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (badanie zgodności) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji. Z populacji 469 operacji o wartości 4355,9 tys. zł, wylosowano 42 o wartości 2269,5 tys. zł (52,1%), co stanowiło 25,0% wszystkich wydatków wykonanych wg Rb-28 za 2021 r. We wszystkich badanych dowodach stwierdzono nieprawidłowości.

Dyrektor Generalny Urzędu Komisji opisał i zatwierdził jednoosobowo 40 dowodów księgowych na łączną kwotę 1890,6 tys. zł (było to: potwierdzenie dokonania weryfikacji merytorycznej, potwierdzenie dokonania zapłaty, wskazanie sposobu ujęcia w księgach rachunkowych). W pozostałych dwóch przypadkach (łączna kwota 378,9 tys. zł) czynności te jednoosobowo wykonał Przewodniczący Komisji.

W przypadku 18 dowodów księgowych (na łączną kwotę 1053,0 tys. zł) nie dokonano ich sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym.

Dekrety księgowe do wszystkich 42 dokumentów zostały parafowane bez daty i wskazania imienia i nazwiska osób dokonujących tych zapisów. W Urzędzie Komisji nie ustanowiono karty wzorów podpisów osób uprawnionych do opisywania dokumentów finansowych.

Brak podpisu osoby pełniącej obowiązki głównego księgowego na dowodach dotyczących operacji gospodarczych i finansowych stanowi naruszenie art. 54 ust. 1 pkt. 3 ufp, zgodnie z którym główny księgowy jest odpowiedzialny za dokonanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Powyższe było również niezgodne z ustanowionym obiegiem dokumentów finansowo-księgowych, określonym w przyjętej w Urzędzie Komisji Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych¹¹. W instrukcji stwierdzono, że kontroli merytorycznej dokonuje odpowiednio Dyrektor Generalny Urzędu, Naczelnik Wydziału Organizacyjno-Finansowego, potwierdzając ten fakt podpisem oraz datą. Z kolei kontroli formalno-rachunkowej wszystkich dokumentów dokonuje Główny Księgowy lub inni pracownicy do tego upoważnieni. Niedopełnienie obowiązków wynikających z regulacji wewnętrznych Urzędu Komisji było działaniem nielegalnym i nierzetelnym.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują; kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ustawy o rachunkowości oraz wolne od błędów rachunkowych. Oznacza to, że przed ich ujęciem w księgach rachunkowych powinny być sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że brak opisów i podpisów zatwierdzających na dokumentach finansowo-księgowych (dowody księgowe i dekrety) wynikał z długotrwałego zwolnienia lekarskiego głównej księgowej Urzędu.

Powyższe wskazuje, że nie były spełnione warunki wynikające z art. 54 ufp dotyczące głównego księgowego jednostki. Zdaniem NIK, opisane działanie było działaniem nierzetelnym i nielegalnym.

3. Dekretacja dwóch dowodów księgowych (na łączną kwotę 108,3 tys. zł) określała daty ewidencji wcześniejsze niż daty zarejestrowania dowodu księgowego w Urzędzie Komisji. Kolejne dwa (na łączną kwotę 83,4 tys. zł) nie zawierały daty wpływu do Urzędu Komisji. Obowiązek datowania datą wpływu do Urzędu dostarczanych dowodów księgowych wynikał z rozdziału VII pkt. 1 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.

Pomimo że dowody te zostały ujęte w okresach sprawozdawczych zgodnie z datą wynikającą z daty dokonania operacji finansowej, naruszono zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne,

¹¹ Zarządzenie nr 1/2020 Dyrektora Generalnego Urzędu Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustalenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Państwowej Komisji.

jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Jako informację o stanie rzeczywistym należy uznać faktyczne otrzymanie przez Urząd Komisji dowodu księgowego stanowiącego podstawę udokumentowania operacji finansowej.

Dyrektor Generalny jako przyczynę tego zdarzenia podał fizyczną nieobecność pracownika księgowości w Urzędzie z powodu zagrożenia COVID-19 i wykonywania pracy zdalnie, przez co dokument omyłkowo nie został zarejestrowany z datą wpływu.

W ocenie NIK nie stanowi to uzasadnienia dla postępowania niezgodnego z prawem. Obowiązkiem kierownika jednostki jest taka organizacja pracy, aby zadania jednostki mogły być wykonywane prawidłowo.

4. Pracownicy zatrudnieni w Departamencie Postępowań Wyjaśniających (DPW) – w 2021 r. były to trzy osoby, nie wykonywali zadań przypisanych w regulaminie organizacyjnym Urzędu Komisji¹² do właściwości tego departamentu, a wynikających z rozdziału 4 ustawy o Państwowej Komisji. Pracownicy ci realizowali zadania na podstawie poleceń ustnych lub jako doraźne zlecenia przekazywane w formie mailowej lub telefonicznej, bez określenia ich zadań w zakresach obowiązków. W aktach osobowych tych pracowników nie było zakresów czynności lub dokumentu potwierdzającego zaznajomienie pracownika z zakresem jego obowiązków. Zgodnie z art. 94 pkt. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy¹³ pracodawca jest zobowiązany zaznajamiać pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonym stanowisku oraz ich podstawowymi uprawnieniami.

Wynagrodzenie tych pracowników wypłacone od 1 października do 31 grudnia 2021 r. wyniosło 40,1 tys. zł.

Członek Komisji (nadzorujący departament DPW), wyjaśnił, że obecnie pracownicy zatrudnieni w tym departamencie „(...) realizują zadania przygotowujące do faktycznego prowadzenia postępowań wyjaśniających. Obecnie zajmujemy się ok. 125 sprawami dotyczącymi właściwości działania Komisji w tym zakresie. DPW ściśle współpracuje z Departamentem Postępowań Indywidualnych¹⁴.”

Zdaniem NIK, nie znajduje uzasadnienia przygotowanie do wykonywania przyszłych zadań, co do których rozpoczęcia nie ma określonej daty, z powodu wad prawnych obowiązujących regulacji (konieczność zmiany ustawy o Państwowej Komisji w zakresie realizacji postępowań wyjaśniających). Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie została wszczęta procedura legislacyjna dotycząca zmiany ustawy o Państwowej Komisji.

5. W przypadku zlecenia usługi doradztwa przy przygotowaniu kampanii społecznej oraz usługi wykonania projektu i składu pierwszego raportu z działalności Komisji (łącznie kwota zrealizowanych umów 40,1 tys. zł) udzielenie zamówienia nie zostało poprzedzone wnioskiem o jego udzielenie, tj. dokumentem wymaganym § 2 ust. 6 zarządzenia nr 5 Przewodniczącego Komisji w sprawie ustalenia regulaminu wydatków realizowanych z wyłączeniem stosowania prawo zamówień publicznych w Urzędzie Komisji¹⁵. Tym samym pominięto stosowanie regulacji wewnętrznych.

Dyrektor Generalny wyjaśnił: „(...) w okresie sierpień–wrzesień 2021 r. Członkowie Komisji odpowiedzialni za działania statutowe Komisji w zakresie edukacji i prewencji, wskazali, iż zasadne jest przeprowadzenie informacyjnej kampanii społecznej. Zdecydowano, o przeprowadzeniu w pierwszej kolejności kampanii społecznej w Internecie ze względu na fakt, że przeprowadzenie szerszej kampanii w różnych mediach wiązałby się z prawną koniecznością przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie Prawa zamówień publicznych (szacowana wartość w sposób zdecydowany przekraczała kwotę progową 130 tys. zł netto). Biorąc pod uwagę terminy wynikające z Prawa zamówień, przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie ustawowym było już na tym etapie roku w praktyce niemożliwe. Zapadła zatem ostateczna decyzja w zakresie ograniczenia zasięgu i formy kampanii społecznej wyłącznie do mediów internetowych. Następnie odpowiedzialni merytorycznie za działalność edukacyjną i prewencyjną Członkowie (Państwowej Komisji) wskazali, że – wobec braku doświadczenia w przygotowaniu i przeprowadzaniu takich kampanii – zasadne jest skorzystanie z usługi doradczej eksperta od kampanii medialnych w zakresie przygotowania zapytania ofertowego zmierzającego do wyłonienia wykonawcy kampanii

¹² Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 10/2021 Przewodniczącego Komisji z dnia 16 listopada 2021 r.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, ze zm.

¹⁴ Prowadzenie tych spraw zostało przeniesione z Departamentu Postępowań Indywidualnych.

¹⁵ Zarządzenie nr 5 Przewodniczącego Państwowej Komisji z dnia 6 października 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu wydatków realizowanych z wyłączeniem stosowania ustawy prawo zamówień publicznych w Urzędzie Państwowej Komisji.

społecznej. Na przełomie września i października 2021 r. Członkowie (Państwowej Komisji) merytorycznie odpowiedzialni za działalność edukacyjną i prewencyjną wskazali, że mają kontakt z ekspertem ds. kampanii medialnych. (...) Po rozmowach Członków Komisji z ekspertem zapadła decyzja o przedstawieniu przez eksperta oferty współpracy. Oferta taka została przedstawiona przez późniejszego wykonawcę jednemu z Zastępców Przewodniczącego (Państwowej Komisji) w formie wiadomości SMS-owej; treść oferty przesłana została następnie dyrektorowi generalnemu (Urzędu Państwowej Komisji) w celu przygotowania umowy również w formie SMS- a na telefon komórkowy. W tym stanie rzeczy, wobec podjętej już wcześniej decyzji o współpracy z ekspertem, rozeznanie rynku nie zostało przeprowadzone”.

W dokumentacji dotyczącej przedmiotowej sprawy brak jest dokumentów wskazujących na przeprowadzenie rozeznania rynku oraz ewentualnych innych ofert potencjalnych wykonawców. Do przeprowadzenia tej procedury zobowiązana była komórka właściwa merytorycznie, tj. Departament Edukacji i Prewencji, również ta komórka powinna sporządzić wniosek.

4.2.2. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W Urzędzie zostały ustalone cele i mierniki w ramach układu zadaniowego wydatków, w ramach funkcji 16. Sprawy obywatelskie, na poziomie zadania 16.4. Ochrona praw obywatelskich i praw dziecka. W ramach tego zadania ustalono podzadanie 16.4.2 Ochrona i promocja praw dziecka, w ramach którego zostały ustalone działania:

- 16.4.2.1 – Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach naruszenia praw dziecka. Jako cel określono wykonywanie zadań ustawowych dotyczących niezwłocznej reakcji organów państwa na nadużycia seksualne oraz organizację innych podmiotów w tym samym zakresie. Jako miernik wskazano obsługę merytoryczną zgłoszeń i przygotowanie raportu z działalności Komisji. Na działanie to wydatkowano 8075,98 tys. zł;
- 16.4.2.2 – Promocja praw dziecka. Jako cel wskazano wykonywanie zadań ustawowych w zakresie działań edukacyjno-prewencyjnych. Jako miernik przygotowanie wstępnego planu badań aktowych, analiza i publikacja badań oraz przygotowanie raportu z działalności. Na działanie to wydatkowano 995,02 tys. zł.

Ustalone na 2021 r. mierniki nie dawały możliwości ich weryfikacji pod względem skuteczności, efektywności i przejrzystości, a także dokonania pomiaru stopnia realizacji celu i oceny działania jednostki. Tym samym nie zrealizowano wniosku Nr 2 po kontroli NIK P/21/001 Wykonanie budżetu państwa w 2020 r.

W ocenie Komisji, mierniki do budżetu zadaniowego na 2021 r. zostały opracowane w bardzo trudnym dla Urzędu momencie przy trwających intensywnych działaniach naprawczych i wdrożeniowych w wyniku czego nie są skonstruowane adekwatnie do działalności Urzędu Państwowej Komisji. Mierniki pozostawały w niezmiennym kształcie do końca 2021 r., a ich zmianę zaplanowano na 2022 r.

Ustawowym obowiązkiem Komisji jest opracowywanie rocznych raportów z działalności. Pierwszy taki raport został sporządzony za okres od listopada 2020 r. do czerwca 2021 r. i zawarto w nim m.in. informacje o ogólnej działalności Komisji, identyfikację problemów w prowadzonych postępowaniach karnych na podstawie analizowanych spraw oraz wnioski o podjęcie inicjatywy ustawodawczej.

Działalność Komisji wynikająca z ustawy o Państwowej Komisji i statutu jest obsługiwana przez Urząd Komisji, w ramach którego ustanowiono departamenty merytoryczne tj. departament postępowań indywidualnych i departament działań interwencyjnych i prewencyjnych oraz utworzony od 16 listopada 2021 r. departament postępowań wyjaśniających.

W 2021 r. Departament Postępowań Indywidualnych Państwowej Komisji prowadził 586 spraw. Ta liczba obejmowała zarówno sprawy, które wpłynęły w 2021 r. oraz te, które były zarejestrowane przed 1 stycznia 2021 r. (od 24 listopada 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.) i były kontynuowane.

Komisja nie wydała żadnego postanowienia o wpisie w Rejestrze (art. 2 ust. 2 pkt. 1 ustawy o Państwowej Komisji), stanowiącego część Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym¹⁶.

¹⁶ Rejestr sprawców przestępstw na tle seksualnym – rejestr obywateli polskich, którzy dopuścili się przestępstwa z pobudek seksualnych, wprowadzony na mocy ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U.2020.152 t.j.). Działanie rejestru rozpoczęło się 1 października 2017.

Państwowa Komisja m.in. ze względu na brak ustawowych funkcji gwarancyjnych podjęła decyzję o niewyszczynaniu – do czasu odpowiedniej nowelizacji ustawy – postępowań wyjaśniających, a tym samym o niewydawaniu postanowień o wpisie w Rejestrze stanowiącego część Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym. Państwowa Komisja we współpracy z Biurem Prawa i Ustroju Kancelarii Prezydenta RP przygotowała projekt nowelizacji. Dodatkowo podjęła działania mające na celu przygotowanie Komisji oraz Urzędu Komisji do wszczynania i prowadzenia postępowań wyjaśniających. Przygotowano projekty niezbędnych aktów wewnętrznych umożliwiających przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego m. in. Regulaminy i wzory dokumentów (pouczeń, informacji, wezwań, zaproszeń). Wszystkie dokumenty zostały opracowane w oparciu o projekt nowelizacji ustawy o Państwowej Komisji, z zastrzeżeniem, że ewentualne zmiany zostaną uwzględnione po zakończeniu procesu legislacyjnego i wejściu w życie zmienionych przepisów.

Udokumentowane zostały cztery posiedzenia Komisji. Natomiast członkowie Komisji spotykali się co najmniej raz w tygodniu w pełnym składzie, w ramach omawiania realizowanych aktualnie zadań merytorycznych oraz planowanych aktywności Komisji. Nie podejmowano pisemnych uchwał dotyczących bieżącej działalności Urzędu Komisji.

Urząd Komisji należy do sektora finansów publicznych, jest zatem zobowiązany do zapewnienia skuteczności i efektywności działania poprzez zapewnienie adekwatnej i skutecznej kontroli zarządczej.

Odnosząc się do sposobu zapewnienia skuteczności i efektywności działania Komisji, a także przepływu informacji dla zapewnienia Urzędowi Komisji realizacji wyznaczonych celów i zadań, w kontekście braku dokumentowania cotygodniowych spotkań Członków Komisji, Przewodniczący Komisji wyjaśnił, że: „(...) uchwały nie są jedynym efektem działań Komisji, co Komisja przedstawiła w sposób szeroki oraz wyczerpujący, wskazując na konkretne efekty prac poszczególnych departamentów Urzędu Państwowej Komisji. W pierwszym półroczu 2021 r. prace Komisji ogniskowały się ponadto na pierwszym Raporcie Komisji, z kolei w drugim półroczu 2021 r. Komisja kładła nacisk na sposób realizacji rekomendacji, w tym w ramach uczestnictwa w pracach interdyscyplinarnego Zespołu powołanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Do października 2021 r. trwały prace nad nowelizacją ustawy o Państwowej Komisji (wspólnie z Kancelarią Prezydenta RP). Jednocześnie Komisja rozpoczęła prace koncepcyjne dotyczące raportu w roku 2022 r. Uruchomienie Departamentu Postępowań Wyjaśniających rozpoczęło się również na przełomie III i IV kwartału 2021 r. (...)”.

Do prowadzonej działalności Urząd Komisji wykorzystywał dwa samochody uzyskane w ramach wynajmu długoterminowego. Karty dobowej ewidencji przebiegu samochodu nie były wypełnione w zakresie: stanu licznika na dzień rozpoczęcia i zakończenia prowadzonej ewidencji, potwierdzenia udzielenia zgody na wyjazd (wzór karty wskazuje na zatwierdzenie przez Dyrektora Generalnego lub Przewodniczącego Komisji), imienia i nazwiska użytkownika samochodu. Opis trasy był wskazany ogólnie, np. jazda po mieście. We wszystkich kartach w rubrykę dotyczącą przebiegu (km) wpisywano stan (licznika) drogomierza.

4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach Urzędu Komisji były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo.

Sprawozdania jednostki były podpisane jednoosobowo. Podpisywanie sprawozdań budżetowych Urzędu Komisji przez Dyrektora Generalnego w imieniu głównego księgowego było realizowane na podstawie upoważnienia wydanego w drodze zarządzenia nr 6 Przewodniczącego Komisji z 2 czerwca 2021 r.

Wszystkie sprawozdania budżetowe były podpisywane jednoosobowo, co naruszało postanowienia § 14 ust.1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowi: „Sprawozdanie podpisują główny księgowy (skarbnik) i kierownik jednostki (dysponent funduszu, przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego, kierownik jednostki obsługującej)”. Fakt ten wynikał z niezatrudnienia w Urzędzie Komisji głównego księgowego.

Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, która miała charakter formalny i nie wpłynęła na rzetelność oraz terminowość sporządzanych sprawozdań.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Czynności kontrolne w Urzędzie Komisji przeprowadzono w okresie od 2 lutego 2022 r. do 1 kwietnia 2022 r. Kontrolę zakończono 12 kwietnia 2022 r.

Wystąpienie pokontrolne z 12 kwietnia 2021 r., znak: KZD.410.001.02.2022, skierowano do Przewodniczącego Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15. Sformułowano jedną uwagę oraz pięć wniosków.

Przewodniczący Komisji 4 maja 2022 r. zgłosił dwa zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego. W podjętej 25 maja 2022 r. uchwale Kolegium Najwyższej Izby Kontroli uwzględniło jedno zastrzeżenie w części, a jedno oddaliło.

Liczba wniosków pokontrolnych

Liczba wystąpień pokontrolnych - ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych - w których sformułowano wnioski	Liczba wniosków pokontrolnych - ogółem
1	1	5

Liczba zastrzeżeń

Liczba wystąpień pokontrolnych - ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych - do których wniesiono zastrzeżenia	Liczba zastrzeżeń - ogółem
1	1	2

Sposób uwzględnienia zastrzeżeń

Lp.	Jednostka kontrolowana	Liczba zastrzeżeń	Sposób uwzględnienia zastrzeżeń		
			Uwzględniono w całości	Uwzględniono w części	Odrzucono w całości
1	Urząd Państwowej Komisji	2	0	1	1

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15

Oceny wykonania budżetu w części 89 dokonano, stosując kryteria¹⁷ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2021 roku¹⁸.

Dochody (D) ¹⁹ :	12,8 tys. zł
Wydatki (W) ²⁰ :	9071,0 tys. zł
Łączna kwota (G = D + W):	9083,8 tys. zł
Waga wydatków w łącznej kwocie: (Ww = W : G):	0,9986
Nieprawidłowości w dochodach:	nie wystąpiły
Ocena cząstkowa dochodów (Od):	pozytywna (5).

Nieprawidłowości w wydatkach (Ow): 2350,4 tys. zł, na które składało się 80,9 tys. zł wydatków ocenionych jako niegospodarnych i 2269,5 tys. zł wydatków poniesionych z naruszeniem prawa, co stanowiło 25,91% udziału w wydatkach ogółem części 89. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące wydatków poniesionych z naruszeniem prawa związane były z działaniami niezgodnymi z ustawą o rachunkowości. Niegospodarnością było zatrudnienie w październiku 2021 r. trzech pracowników w Departamencie Postępowań Wyjaśniających, w sytuacji gdy już w kwietniu 2021 r. zawieszono prowadzenie postępowań wyjaśniających do czasu zmiany ustawy o Komisji. Ponadto w Urzędzie nie przestrzegano wewnętrznych procedur dotyczących udzielanych zamówień, co nie gwarantowało ponoszenia wydatków w sposób oszczędny, gospodarny przy zachowaniu zasad efektywnego wykorzystania zasobów, a tym samym stwarzało ryzyko naruszenia postanowień art. 44 ust. 3 ufp.

Ocena cząstkowa wydatków:	(1) negatywna
Łączna ocena dochodów i wydatków ŁO ²¹ :	$5 \times 0,0014 + 1 \times 0,9986 = 1,0056$

Opinia o sprawozdaniach: Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, która miała charakter formalny i nie wpłynęła na rzetelność oraz terminowość sporządzanych sprawozdań.

Ocena ogólna: **negatywna**

¹⁷ <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

¹⁸ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>.

¹⁹ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody lub windykacja należności (analiza porównawcza) nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

²⁰ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich. Wydatki budżetu państwa prezentujemy łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku.

²¹ $\text{ŁO} = \text{Od} \times \text{Wd} + \text{Ow} \times \text{Ww}$

**6.2. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW
WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO
WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15**

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem ²⁾ , w tym:		0,0	0,0	12,8	-	-
1.	dział 750 - Administracja publiczna	-	-	-	-	-
1.1.	Rozdział - 75095 Pozostała działalność	-	-	-	-	-
1.1.1.	§ 0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,0	0,0	12,8	-	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. poz. 190, ze zm).

²⁾ Najwyższa Izba Kontroli nie dokonała oceny w tym zakresie, gdyż na 2021 r. nie planowano w Urzędzie realizacji dochodów budżetowych, a działania kontrolne Izby polegały wyłącznie na analizie porównawczej dochodów.

6.3. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021			6:3 ²²	6:4	6:5
		Wykonanie ¹⁾	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem*, w tym:		2516,5	9784,0	10 942,0	9071,0	360%	150%	83%
1.	dział 750 - Administracja publiczna	2516,5	9784,0	10 942,0	9071,0	360%	150%	83%
1.1.	Rozdział - 75095 Pozostała działalność	2516,5	9784,0	10 942,0	9071,0	360%	150%	83%
1.1.1.	§ 3020 - Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	0,0	15,0	15,0	1,5	-	-	10%
1.1.2.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	968,6	2960,0	3963,0	3830,7	395%	10%	97%
1.1.3.	§ 4090 Honoraria	0,0	25,0	100,0	35,7	-	129%	36%
1.1.4.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	170,1	665,0	801,0	624,7	367%	143%	78%
1.1.5.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	18,8	86,0	105,0	76,1	405%	94%	72%
1.1.6.	§ 4140 Wpłaty na PFRON	1,2	42,0	0,0	0,0	0%	89%	-
1.1.7.	§ 4170 Wynagrodzenie bezosobowe	0,0	150,0	500,0	396,2	-	0%	79%
1.1.8.	§ 4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	3768,0	3768,0	0,0	-	264%	0%
1.1.9.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	382,7	0,0	0,0	986,0	258%	0%	-
1.1.10.	§ 4220 Zakup środków żywności	7,4	0,0	0,0	27,3	367%	-	-
1.1.11.	§ 4260 Zakup energii	0,6	0,0	0,0	46,8	7396%	-	-
1.1.12.	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	2,6	0,0	0,0	2,7	107%	-	-
1.1.13.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	319,7	0,0	0,0	1315,0	411%	-	-
1.1.14.	§ 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	3,9	0,0	0,0	31,4	811%	-	-
1.1.15.	§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	0,0	0,0	0,0	4,5	-	-	-
1.1.16.	§ 4390 Zakup usług obejmujących ekspertyzy, analizy i opinie	0,0	0,0	0,0	2,0	-	-	-
1.1.17.	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	625,1	0,0	0,0	1564,1	250%	-	-

²² Urząd Państwowej Komisji w latach 2020 i 2021 wciąż był w trakcie tworzenia struktur organizacyjnych, zatem porównanie wykonania wydatków roku 2021 do roku 2020 jest niemiernodajne.

1.1.18	§ 4410 Krajowe podróże służbowe	0,0	200,0	50,0	34,4	-	-	69%
1.1.19	§ 4420 Zagraniczne podróże służbowe	0,0	300,0	47,0	0,0	-	17%	0%
1.1.20	§ 4430 Różne opłaty i składki	5,0	5,0	5,0	0,0	0%	0%	0%
1.1.21	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	9,9	55,0	55,0	53,5	540%	0%	97%
1.1.22	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0,8	13,0	13,0	2,8	343%	97%	21%
1.1.23	§ 4710 Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	0,0	0,0	20,0	15,4	-	21%	77%
1.1.24	§ 6060 Pozostałe wydatki majątkowe	0,0	1500,0	1500,0	20,1	-	-	1%

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (RB-28 za rok 2021 = kolumna 8 + kolumna 12).

²⁾ Ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. poz. 190, ze zm.).

**6.4. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 89 – PAŃSTWOWA KOMISJA DO SPRAW
WYJAŚNIANIA PRZYPADKÓW CZYNNOŚCI SKIEROWANYCH PRZECIWKO
WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI WOBEC MAŁOLETNIEGO PONIŻEJ LAT 15**

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2020			Wykonanie 2021			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ²⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ²⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
								tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ w tym:								
1.	dział 750 - Administracja publiczna							
1.1.	Rozdział - 75095 Pozostała działalność							
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	19	544	4,77	27	2 574	7,94	166%
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	7	428	10,19	7	1 246	14,83	146%

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ Załącznik nr 34 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy (§ 401-405 oraz § 406 dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, a dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy tylko w zakresie dotyczącym nagród i zapomóg i § 407 klasyfikacji budżetowej).

²⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

6.5. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Rzecznik Praw Dziecka
8. Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
9. Minister Sprawiedliwości
10. Przewodniczący Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15
11. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
13. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej